

Մ Է Ճ Մ Ռ Ի Ա Յ Ը Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս

Ի Ի Զ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի — Ս Է Ն Է

X 1870 X

ՆՈՒՄԵՐՈ 566

ՎՊԱՎ ՇԱԿԱՆ ՎՎ

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԻՆ ԲՈՂՈՒՄԷ
ՈՒՆԵՆԻՅԻ 450 ՄԸ
ԱԼԹԸ ՄՍԼԸՆԸ 80

ՃՈՒՄԱՆ ԷՐԹԵՍԻ
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 24

ԻՆՉ ՄՍԼԸՆԸ 45
ՏԱՆԵՍԻ 20 ՎԵՅԻԼԸ 40 ԳԱՐԱՅ

ԱԼԱՅԻՐԱՆԿԱ
ՆՈՅԵՄԲԵՐ 3

ԱՍԻԹԱՆԷ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 24

Շարժ Երեւնի Գաւառի Դիւանի

Բաղար կիւնիւ Երանելի Տէր Կոմիտասըն գերեզմանըն իւզերինէ րուհանիճէ զիննէթ օլունաճաղընտան, պունուն իշին պիր վարօր թախսիս օլմուչ տուր. քի սապահլայըն սաաթ իքիտէ Պէօյիւքտէրէտէն պրըլըպ, տօղրու Օրթաքէօյէ օղրայարագ, պատէհու Պէյօղլու ահալիսինի սաաթ իւչ պուչուգտա Գապաթաշտան ալըպ, տօղրու Սամաթիայա կիտէճէք տիր:

Վէ Երեւնի ախշամբը սաաթ տօգուգտա Սամաթիա իսկէլէսինտէն ալըլըպ Գապաթաշա, Օրթաքէօյէ օղրայարագ Պէօյիւքտէրէյէ վապըլ օլաճագ տրը:

Ամսոյս 25 ին, առաջիկայ կիւրապի օրը Տեառն Կոմիտասայ նահատակութեան տարեգարճը ըլլալով, Արեւելեան Կաթողիկէ Հայերը սովորական հանդէսը թափորով պիտի կատարեն Երանելոյն գերեզմանին վրայ առաւօտեան ժամը 3 ին:

Պէյօղլու հարիգէտէ կեանքնա մախսու օլան իանէ հագգընտա, հիւքիւմէթի Սէնիյէ, վէ գօմիթէ «սանթրալ» ճանիպինտէն վէրիլէն տէֆթէր մուճիպինճէ հէր նասըլ քի պիրինճի, իքինճի, իւչիւնճիւյէ ագճէ վէ տէօրտիւնճիւ պէշինճի սըֆըր գօնուլմուչիւսէ, պէօյլէ տէ Շարգ Էրմէնի Գաթօյիյի բաթրիքիսանէմիղտէ թայերին օլունան գօմիթէ մարիֆէթի իլէ պատէլ թահգիգ վէ թէճէսիւս, հէր քէսէ պիր

գըլաստա օլմայարագ իճապընա կէօրէ թէվի օլունաճաղընտան, գօչանլարըն հէնիւգ գայտ իթտիրմէյէնէր չարշամպա կիւնլէրի, վէ նումէրօլարը եէալէրինտէ մէվճուտ պուլունանլար սալը վէ ճումաա կիւնլէրի, Ղալթաւտա բաթրիգիսանէմիղտէ վէ գօմիթէի մէգքիւրէ միւրաճաաթ իթմէլէրի խասպէթէն իլան օլունուր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԷՃՆԷՊԻԹԷ

ՄԵՑԻՆ ԹԷՍԼԻՄԻ

Թայմըզըն պէնտի աթիսի, Մէցին թէսլիմինտէն էվիլէ նէշր օլունմուչ իսէտէ, թէսլիմին էսպապը մուճիպէսինի միւպէյիյի օլտուղունտան, նագլ վէ թէրճիւմէսի միւնասիպ կէօրիւմիւչ տիր:

Մարէշալ Պաղէնին գուրէնասընտան ճէնէրալ Պուայէ, Մէց մուհասէրէսինտէ պուլունան բրէնա Ֆրէտէրիք Շարլընըն օրտուկեահընա կէօնտէրմիշ, վէ օրատան տախի վէրասլըտա իգամէթ իտէն Բրուսիա գրալընըն օրտուկեահընա աղիմէթ իտիպ, գօնթ Պիղմարգ իլէ պիր գաչ տէֆա միւլագաթ իլլէմիշ տիր:

Միւմայիլէյհին մէմուրիյէթի հագգընտա, էլսինէի նաստա տէվէրան իտէն սէօղլէր ագլէ պայիտ կէօրիւմէյօր. չէօյլէ քի, մարէշալ Պաղէն թէսլիմի լիւզումունու հիսս իլլէմիշ տիր: Անճագ թէսլիմ շուրութունու գարարաշտըրմաղա բրէնա Ֆրէտէրիք Շարլընըն մէզունիյէթի եօգ իմիշ. իշթէ պուրտսընա թէհասիւֆ օլունուր գիրա պու միսիլու հալաթտա շուրութու լաղըմէ սէրիան թանգիմ օլունմալը տրը: Զայը վագըթ իթմէք, մուհասէրէտէ օլանլարըն պէյհուտէ ԵՃ

րէ զարուրէթլէրինի արթըրմասընա սէպէպ օլուր: Ֆրանսանըն հէնուգ մաղուպ օլմամըչ օլան Պաղէն օրտուսունուն թէսլիմի, մուհարէպէյի խիթամէ եագլաշտըրաճագ տրը: Իշպու թէսլիմ, Ալամանլարըն իքի եիւզպին նէֆէր ասքէրինի տահա մէյտանա չըգարաճագ, վէ պու ասքէր իսէ, Ֆրանսա էյալէթինտէ Վուգամէմէթի մահվ իտէճէյինտէն, փարիսին մուհաֆազասընա իֆրաթ տէրէճէտէ չալըշանլարըն պիլէ պէլինի պիւքէճէք տիր, վէ Ֆրանսըղլարըն սօն խիւլեալարընը զայ իլէ, փարիսի մուհասէրէտէն, վէ եագըլըպ եըղըմագ պէլալարընտան գուրթարաճագ տրը:

Ճէնէրալ Պուայէնին Մէց թէսլիմի շուրութունուն թանգիմինէ մէմուր օլմասը, պիր վագըթտան պէրու զուհուրա կէլէն հալլէրէ նաղարէն, թապիի պիր շէյ տիր: Մարէշալ Պաղէն հէր նէ գատար մաղուպ օլմամըչ իսէտէ, օրտուսունուն արթըր մուհարէպէտէ պիր իշ կէօրէմէյէճէյինի աղանամըչ տրը: Պիլ ֆարգ թագաթը պէշէրիյէնին մաֆէվիլնտէ պիր շէճաաթ իլէ տիւշմէն սընըֆլարընտան կէչսէ պիլէ, նէրէյէ կիտէճէյի տախի պիլէմէգ. թըլըրինի էվիլէն եէտիսինտէ Պաղէնին սօն տէֆա օլարագ տըշալըրա հիւճիւմիւ թիօնվիլ ճանիպինէ կիթմէք նիյէթինէ մէպին իտի. էկէր մուլաֆֆագ օլուպտա, օրայա վասըլ օլայտը, հայը պիթարաֆիտէ պուլունան իլւքսէմպուրկ հուտուտունու կէչմէքտէն, վէ օրատա թէրքի սիլահ իթմէքտէն պաշգա չարէ պուլամագ իտի. չիւնքի Ալամանլարըն օրտուսու իշինտէն եօլաչըպ կիթմէքլէ, Ալամանլարը պօղամաղաճաղը միսիլու մուհարէպէ իլէ նանաի վէ վէրտիւն վէ Մէտան ճանիպինէ աղիմէթ իթմիշ օլատա, հէր թարաֆտա գըլըլըա

Թէստաիւֆ խոհայ, պիր կէօնա ճայի
աէլամէթ պուլմայաճադ իտի. զիրա
Մէցտէն ֆարիսէ գատար մէվնուտ օ.
չան մէմէքէթէրտէ դախրէ քեամիլէն
թիւքէնիշ տիր, հաթթա Ալամանլա.
ընն ֆրգայի ասքերիլէլէրի, եօլլար
քեամիլէն թաշթը մուհաֆաղալարըն.
տա օլտուղու հալտէ, զախրէյի բէք
չօգ զահմէթ իլէ Թէտարիք իտէպի.
լիյօրլար, էլէր Պազէն մայէթինտէքի
ասքեր իլէ պէրապէր գալէա տէրու.
նինտէ պուլունմայրպ տա խարիճտէ
օլայրտը, պէլրի Ալամանլար քէնտի.
սինի մուհասէրէ իթմէյիպ, սալը վէ.
րիլէր իտի. ֆագաթ Ալամանլարըն
նիյէթի Մէյի ալմագ տըր: Մէցտէ
խտէ, ֆրանսըղլարըն պիր պէօյիւք օր.
տուսունուն վիւնուտու տէրունի գա.
լէատա տէր անպար օլունան զախի.
րէլէրին սէրխան թիւքէնիպ պիր ան
էվիլէ Թէպիլմէնի թէսրի իտէր: Մէց.
տէ մուհասէրէ օլունան ֆրանսա օր.
տուսունուն զարուրէթինի թէմամի ի.
լէ պիլմէղ իտէքտէ, մէսմուլթա նաղա.
րէն, տէրունի գալէատա էթ պուլու.
նուպ, ֆագաթ էթմէք վէ թուղ գալ.
մամըլ տըր: Հաթթա թուղ օլմատը.
ղընտան տօլայը, մուհասէրէ օլունան.
լար պէյնինտէ հուսմա, իսհալ խաս.
թալըղը տէհէթլու սուրէթտէ զու.
հուր իտիպ, պիր թարաֆտան աճըգ.
վէ տիկէր թարաֆտան խասթալըգ,
մուհասէրէ օլունան ասքերէրին թա.
գաթ վէ շէնաթընը սէլպ իթմիշ, վէ
ինթիզամի հալլէրինի բէրիշան իյլէմիշ
տիր: Էն սօն հիւնհիւմ տախի ասքերին
եա հարպ իթմէք վէ եա թէսլիմ օլ.
մագ զլմնրտա գօմանտանլարընա
իթտիքլէրի ճէպլէրէ մէպնի իմիշ:

Իշթէ Պազէն ասքերին իշ պու իճ.
պարընա զարուրի իթաթ իյլէմիշ
տիր. չիւնքի գալէանըն խարիճինտէ
օլան շէյլէր տախի Պազէնէ մալիւմ օլ.
մատըղընտան, իտէճէյի ֆէտաքեար.
լըղըն նէ՞ ֆայիտէսի օլաճաղընը էլ.
պէթթէ աղնամըլ տըր: Ֆարաղա իմ.
քէրաթօրա թարաֆկիր օլմասա, վէ
քէնտիսինին տէսիլի կիպի, ֆրանսա
մարէշալը օլուպ, իմքէրաթօր մարէ.
շալը պուլունմասընա, վէ ճիւմհուրի.
յէթին պագասընա իթիմատ իտէրէք,
գապուլ իթմիշ օլտա, մահլա ֆրան.
սայը գուրթարմագ իշին ֆէտաքեար.

լըգ իթիյարընա գալըլմագ իս.
թէսէ պիլէ, էլան ֆրանսա ըէսի իտա.
րէսինտէ պուլունան ղէվաթըն ֆրան.
սայը խէլաս իտէճէքլէրինէ նասըլ էմ.
նիյէթ իտէպիլիւր: Պազէն ասքեր տիր.
հալ պու. քի հիւ. քիւմէթի հաղըրէ, մէ.
մուրինի ասքերիլէյի, մէմուրինի միւ.
քիյէնին գօմանտալար լաթընա վէրիյօր:
Պազէն արթըգ պէօյլէ պիր հիւ. քիւ.
մէթ իլէ ույուշապիլիւր մի: Պազէն մու.
հարէպէ վէ գօմանտալար իպրաղը մէ.
հարէթ իթմիշ օլտուղունտան, վա.
թանտալարընն թուլթուղու մէպէք.
քէնտիսինէ ճէննէթ կիպի կէօրինէ.
ճէք տիր:

Պազէն իլէ Մէցտէքի օրտուսու
ինսանտան վէ ֆրանսըղլար տան մէմուլ
վէ միւնթաղըր պուլունան վէ միւմքին
մէրթէպէ քեաֆֆէի հարաքեաթը
ֆէտա իթտիլէր. հէր նէ հալ իտէ,
Պազէն մուհարէպէնին տէվամը իլէ,
ֆրանսա հագգընտա պիր նէթիճէի
խայրիյէ հասըլ օլամայաճաղը լայըգը
իլէ աղնալըմիշ տըր:

Ֆրանսանըն ընն օրտուսու մաղլուպ
օլտուգտան սօղրա, եինէ թէշքիլ օ.
լունան լուար վէ ըօն օրտուլարընտան
զաֆէր իւմիտ օլունապիլիւր մի: Մագ.
— Մահօն իլէ Պազէն պիրլիքտէ օլ.
տուղլարը հալտէ, Մօլթքա մուգա.
պէլէ իտէմէտիքլէրի սուրէթտէ Շալ.
մէլ Լագուր վէ Սանաթօլ Տօլաֆօրթ
կիպի ճիւմհուրիյէթ թարաֆընտան
նասպ օլունան մէմուրինի միւքիլէյէ
էմնիյէթ օլունապիլիւր մի: Հէլէ Պա.
զէն, աղլը պալընտա օլան սայիր պիր
գալ զաթլար կիպի հարպա միւգթէ.
տիր օլամայանլարըն սուլհա ճէպը օ.
լունալարը լուղումունու տէրք իլէ.
միշ տիր:

Տիյարպէքիր ճանիպինտէն հոկտ.
9 թարիխի իլէ թէրաֆըմըղա շու վէճ
իլէ եաղըլմիշ տըր:

... Միւլէլիֆ.

Հասունուն իսմի վէթանըմըղըն
քիլիսէսինտէն տէֆ ու ըէֆ օլտու.
ղսանտան մէսրուր օլտուղումտան պուշ.
գա, միլլէթի ախէրլէր ըուհանի մէս.
նէտալարըն իլէ, պիլ իթթիֆագ
Շարգ հուգուղունու իսթիսհապ ի.
տիպ պիլի կիւնահսըղ վէ հէր հէր.

ուածողլուգ էսէրլէրինտէն խալի վէ
ասըլ Շարգ Գաթօլիյի վէ Կաթողիկէ
վէ Առաքեալան եկեղեցի էվալարը,
պիլի Լաթին կիւրուհինէ պիլտիրիպ,
լարար իթմէլէրի պիր գաթ տահա
մէսրուրիյէթմիլ արթտը: Պա խու.
սուս Գաթօլիք Սիւրեանի բաթրիլի
սէմահէթլու ֆիլիպպոս էֆէնտի հաղ.
րէթլէրի Տիարպէքիրէ տուսուլ իթ.
մէտէն ագտէմ, վէքիլինէ թէլէկրաֆ
իլէ էմր իթմիշ իտի, էրմէնի Գաթօլիք.
քիլիսէսինտէն թաթտ օլան վէ Հա.
սունուն իսմինի զիքը իթմէք գաս.
տի իլէ քիլիսէմտէ հէր կիւն պատա.
րագ թագաթիս իտէն Մըլլիկեան Տէր
Պօղոս պիր տահա քիլիսէմէ կիրմէ.
սին, միւմպիլէյին շու հարէքէթի
մէմուհէսի չիգաղը էֆքեար իլէ
խասթա օլանլարըն էքսէրիսինէ իֆա.
գաթ պուլտուրու:

Մէրտին վէ Տիարպէքիր ֆիլտանի
ճէմաթլարը իլին Բարանըն ըէվէր.
սուրուս կոնդակ ահքեամը իւղրէ
թագաթիս իթտիրտիլի բիպօրոսլարըն
պիրի կէլիպ Մէրտինէ կիթտի, վէ տի.
կէրի էլան Հալէպտէ տիր, Մէրտինէ
կիթէնտէն ճէմաթ Պէրաթըլ ալի իլէ
բաթրիք կոնդակը իսթէմիշ, վէ եէ.
տինտէ օնլարըն հիշ պիրի պուլունմա.
տըղընտան, նէշէթ իտէն իսթիլալըն
հիւքիւմէթի մահէլլին մապիւմիւ օլ.
տուղունտա, էճնէպի մարիֆէթի իլէ
կէլէն բիպօրոսա էմր օլունմուշ տուր
էվինտէ օթուրուպ միլլէթ ումուրլա.
րընա ասլա միւտախէլէ իթմէմէք:

Քէզա Հալէպտէ պէքլէյէն բիս.
գոպոս, Տիարպէքիր ֆիլտանիլէրին
բաթրիքլէրինէ պա թէլէկրաֆ գա.
պուլ իթմէյէճէյիլ, խապէրինի ալ.
տըղընտա տէմիշ տիր, պէնի եպիսկո.
պոս էթմէլէրի գուսիսունսուղ, գօլան.
սըղ, կէմսիղ հաշարի աթա պիլտիր.
մէլէրինէ պէնղէր:

Համտ օլտուն պուրտաքի միլլէթ
իշլէրի բէք ալա օրդատա...
Ալլահ էնճամընը խայր իլլէսին, վէ միւ.
լէթիմիլի խայրիլէրէ կիւլինն իթմէ.
սին:

1870 հոկտ. 26—9 Տիարպէքիր.

ՀԱՎԱՏԻՍՈՒԹՅՈՒՆ ՄԻԻԹԵՆԵՎԻՅԷ

Վերսայլ 20 հոկտեմբեր : — Բը-
րուսիա հիւքիւմէթի թարափընտան
վերսայլտա թապ ու նէշը օլունան զա-
ղէթանըն պէյանընա նազարէն : Յրան-
սըղ ճէնէրալը Պուայէ , Մէցին թէսլի-
մի հազգընտա միւքեալէմէ իթմէք
իչին վերսայլա կէլմիշ տիր : Մէմալիքի
էճնէպիյէտէն կէլիպ սիւսհ գուլլանան-
լարա գարըը շէտիտ մուամէլէ օլունա-
ճազ սըր : Յրանսըղլար Մէօտօն իւ-
ղէրինէ աթէշ իտէյօրլար : հապա զա-
յէթ կիւղէլ տիր :

— Գօրէսընտանս Սլաւնամ զա-
ղէթատա շու աթիտէքի հապատիպէր
օգուլնմուշ տուր :

« Իթիմատա շայան մահէլլէրտէն
իչիթտիքլէրի հալտէ , պազը զաղէթա-
լար , չօգ տէֆա եալանա չըգարմըշ-
լար իքէն , պու կիւն պիղ սօն նիւմէ-
րօմուզլա պէյան իթտիյիմիզ վագաա-
լարը գաթիէն իշարէ միւզթէտիրիզ :

« Շու թաստիգ օլմուշ տուր քի ,
բուսիա հիւքիւմէթի , ինկիլթէրրա
իլէ Սլաւթիա վէ իթալիանըն միւթ-
թէֆիգէն օլան մուամէլէլէրինէ մէտ-
խալի օլմասընտան խօշնուտ օլմայրպ ,
օլ պապտէ , մէգքիւր իւշ տէվլէթ տէ
միւթապիլ օլարագ մուամէլէ իթմէք
հուգուզ ու քէնտիսինէ հասը իթմիշ
տիր : Շու տախի մալիւմ տիր քի , իմ-
բէրաթօր Սլէքսանտըն Բրուսիա գը-
րալընա խիթապէն կէօնտէրտիլ պիր
գըթա մէքթուպտա , իւրոպա տէվ-
լէթլէրի վէքիլլէրինտէն միւրէքքէպ
պիր մէճիսին թէճէմմիւինէ պէյանը
արըղու իտիլտիլ իլէ պէրապէր Յրանսա
մէմալիքիին Բրուսիա մէմալիքիին
« Կտէր հալ իլհագ օլմասըն » զարըը
զայէթ միւթէտիլ քէյիմաթլա բրօ-
թէսթօ օլունմուշ տուր :

« Պունտանտա գաթի նազար , շու
տախի պէյան գըլընմըշ տըր , քի ճէ-
նէրալ Պուայէնին վասըթասը իլէ Պիղ-
մարգ արասընտա սուլհ միւքեալէմէ-
լէրի վագը օլմուշ տուր : Թաստիգ
օլունտուղունա կէօրէ , Պաղէն , « Նա-
բօլէօն թարափկիրանընըն նամըլա իշ
կէօրիւյօր , » վէ մէգքիւր միւքեալէ-
մէլէրէ իլհագ օլմագ իւզրէ , Վիլհէլմ-
հօհէտէն ճէնէրալ Գասթէնօ կէօնտէ-
տէրիլմիշ տիր : մէգքիւր միւքեալէմէ

պիթտիքտէն սօղրա , ճէնէրալ Պու-
այէ , Յրանսանըն սապըգ իմբէրաթօրի-
չասը իլէ կէօրիւշմիւշ տիր : Պու միւ-
քեալէմէլէր , տայիմա Բրուսիալլարա
խայըլը վէ միւսալէհայա սալիհ կէօ-
րիւլիւյօր , էօյլէ քի , սապըգ Յրանսա
իմբէրաթօրիչասընըն վերսայլա ճէլպի
իչին լուզում կէօրիւշմիւշ տիր :

« Նիհայէթ շու տախի թաստիգ օլ-
մուշ տուր քի , Յրանսա էվրոպա հիւ-
քիւմտարլարընըն մուամէլէլէր իլէ եէ-
նիտէն սապըգ իմբէրաթօրուն գուրպան
օլմագ թէհլիքէսինէ պուլունմագտա
տըր : »

— Հոկտեմբեր 23 թարիիլէ չը-
գան Յրանս զաղէթասընտա շէօյլէ
օգուլնմուշ տուր :

« Տիւնքի կիւն սերբիսգոպոսուն
իգամէթկեահընտա , հիւքիւմէթիմու-
վագգաթէ ազալարընըն ֆէվգ էլ ատէ
պիր թէճէմմիւի վուգու պուլմուշ
տուր : Մ . Թիէր տախի մէվքիւր մէճ-
լիստէ հազըր օլմուշ տուր քի , պու
մէճիս խայիլ սաաթ սիւրմիւշ տիր :

Պիղ էօյլէ զանն իտէրիգ քի , Մ .
Թիէր , իլթիզամ իլլէտիլի մէմուրիյէ-
թիին նէթայիճին վէ մէմուրիյէթի
մէգքիւրէտէն հասըլ օլան թէհսիրաթը-
նը հապի օլան պէյաննամէյի օգուտուգ-
տան սօղրա , ինթիսապլար մէսէլէսի
եէնիտէն թէֆթիշ օլունմուշ տուր :
Մէսէլէի մէգքիւրէ հազգընտա ազայի
միւմայիլէյհիւմտէ էֆքեար միւպայէ-
նէթի հասըլ օլուպ , Տախիլիյէ նազըրը
լր : Կամպէթթա գարըը պուլունտու-
ղու հալտէ , ազալարըն էքսէրիսի միւ-
լէթ մէճիսինին ինթիսապլարընա միւ-
պաչարէթ օլունմասը էֆքեարընտա
պուլունտուգլարը սէօյլէնիյօր : »

— Սօղրատան թաստիգ օլունմուշ
օլան պիր թէվաթուրա նազարէն , ճէ-
նէրալ Պուրպաքի , Շիմալի օրտուսու-
նա պաշ գօմանտան նասպ օլուպ , օր-
տու մէրքէզի տախի Բուէն օլաճագ
իմիշ : Պու վէճէլէ Նօրմանտիա էյա-
լէթինին մուհաֆազա օլաճաղը հէր
քէս ֆէհմ ու իտրաք իթմէքտէ տիր :

— Լօնտրա 25 հոկտ : — Տէյիլ
թէլէկրաֆ նամ զաղէթա , պիր հիւ-
քիւմէթի մէչրուէ թարափընտան միւ-
ռալէհա ագտ օլմագ իչին իմբէրաթօ-
րիչանըն հիւքիւմէթ գայիմագամը մա-
գամընտա Յրանսայա ճէլպի հագգըն

տա միւշարիլէյհա իլէ մուխապէրաթ
ճէրէյան իթտիլի թէվաթուրա թաս-
տիգ իտէյօր : Ղաղէթայի մէգքիւր
իմբէրաթօրիչանըն վերսայլա ապիմէ-
թինի իհթիմալտէն կէօթէրմիշ տիր :

— Պալտան Պիւնա զաղէթասընա
եազըլտըղընա կէօրէ , Բրուսիալլար ,
Միւլհուզտան վէ անըն ճիվար մահէլ-
լէրինտէն հոկտեմբեր 9 տա տէր հալ
կէրի չէքիլմիշ օլտուգլարընտան , շէ-
հիր էհալիսի թարափընտան պէօյիւք
պիր կէօթէրիշ վուգու պուլմուշ վէ
Բրուսիալլար տախի էհալի իւզէրինէ
աթէշ իլէ , իքի քիչի էօլալիւրիւպ ,
իքի տէ եարալամըշլար տըր :

Միւլհուզտա պասըլան էնտիւսի-
էլ Լիպը զաղէթասընըն միւտիրինէ Բը-
րուսիալլարտան չօգ տէֆա թիւֆէնկէ
թուլմագ թէհտիտ , վէ պէտ մուա-
մէլէլէր օլունմուշ տուր :

— Թիւնցին 7 հոկտ . — Չին օր-
տուսու պուրայա վասըլ օլտու : Շէհ-
րի մէզպուրուն գալէալարը սիւսհան-
մըշ վէ միւհիմմաթը հարպիյէ միւքէմ-
մէլ տիր : Շէհրին էհալիսի , Ֆաթճօն-
տա պիր ուֆագ քիլիսէյէ աթէշ պը-
րագըպ եազմըշլար տըր :

— Սլաւսպուրկ շէհրինտէ թապ ու
նէշը օլունան պիր զաղէթա , Պալիէ-
րա օրտուսունտան սեպտեմբեր 2 թա-
րիսինէ գատար վուգու պուլան վէ-
ֆիյաթ , 5,126 քիչիյէ պալիղ օլուպ ,
պուլնլարտան 82 զապիթ 97 միւլաղիմ ,
վէ 614 ասքէր մէվթատան , վէ 258
զապիթ , 437 միւլաղիմ վէ 3,611 աս-
քէր մէճրուհտան իպարէթ տիր :

— Սլամանեա հիւքիւմէթի , Յրան-
սըղլարտան 250,000 ատէտ չասըթ թիւ-
ֆէնկի զապթ իտիպ , ասքէրլէրին է-
լինտէ իսթիմալ օլունմագտա տըր ,
շէօյլէ քի , Սլաման ասքէրլէրի , Մէցին
էօնիւնտէ , Սէտան թէսլիմինտէ զապթ
օլունան էտէվաթը հարպիյէնին իչին-
տէ պուլունան շասըլարը Յրանսըղ-
լարտան տահա զիյատէ ուսթաղըլա
գուլանըյօրլար :

— Խուրտան կէլէն րէսմիխապէր-
լէրէ կէօրէ , հիւքիւմէթի մուվագ-
գաթէնին մաղուլ բօլիս նազըրը Մ .
Գէրաթի Ղարպ էյալէթլէրինին ա-
սաքիլի սէյյարէ վէ մուսթահֆըղէի
միլիյէ վէ պաշը պօղուգ առաքիլինին
պաշ գօմանտանըղըն տէր էօհտէ իյ-

լէմիշ օլուպ, պու օրաու, Պրըթաներ, նըն գուվլէի ասքերիյէսի թէսմիյէ օլունաճագ տըր:

— Հոկտեմբեր 17 տէ փարիսէ կիթմէք իւզրէ թուրտան իւք պալօն եօլա չըգմըշ օլուպ, լաքին տօղրու փարիզին իյինէ ինմէյէ մուվաֆֆագ օլաճաղը մալիւմ տէյիլ տիր: Էկէրչի մէղքիւր պալօն նիյէթինէ մուվաֆֆագ օլուրսա, պալօնլա օլան եօլճուլուգ, տա պէօյիւք պիր մուվաֆֆագիյէթ օլաճագ տըր: Հոկտեմբեր 18 տէ տալիս պաշգա պիր պալօն ուչմուշ օլաճագ տըր:

— Յլօրանսատան եազըլտըղընա կէօրէ, Կարիպալտի վօթ տաղլարընա օրտու ֆըրգալտըր թէշքիլ էյլէմիշտիր: Իւք իւշ ֆըրգալար զաթէն թէշքիլ օլունմուշ օլուպ, պիրինհիսի պիր ալայ սէյյարէ ասքերիյէսիտէն, վէ էքսէրիսի ինկիլիզ, Սպանեօլտան օլտուղու հալտէ պիր թապուր պաշը պօղուգ, լարընտան միւրէքքէպ օլուպ, ճէնէրալ Պօսագըն էմրի գօմանտաւընա, վէ իքինհի ֆըգա հէման քեաֆֆէսի Յըրանսըղլարտան իպարէթ օլարագ Միւրալայ Մարինին թաշթը իտարէսինէ վազ օլունմուշ տուր:

Իւչինհի ֆըգա Կարիպալտինին օղլու Մէնօթթինին էմրի գօմանտաւընտա օլտուղու հալտէ, պիր ալայ Յըրանսըղ սէյյարէ ասքերիյէսիտէն, վէ 2 թապուր իթալեան վէ պիր թապուր Նիսիլէրտէն միւրէքքէպ տիր:

Հէր պիր ֆըգա իլէ պէրապէր պիր պէօյիւք միւհէնտիս ասքերի վար տըր:

— Ճէնօվատան եազըլտըղընա կէօրէ, իթալիանըն էրպապը իթիլալընտան Մաժժինի թուրա կիտէճէք տիր: միւմայիլէյն տախի տէր հալ իմտատ ասքերի կէօնտէրմէք իւզրէ ինկիլթէրրանըն ճէմիյէթլէրի նէղտինէ կիթմէյէ Ֆրանսա հիւքիւմէթի թալաֆընտան մէմուր օլմուշ տուր:

— Հոկտեմբեր 21 տէ Օրլէանտա էսիր տիւչէն 600 Յըրանսըղլար Յըրանքֆօրթ շէհրինտէն կէչիթիլմիշ վէ ֆէրտասը կիւնիւ տախի իչլէրինտէ պաղը եարալը Ալամանլար պուլունտուղու հալտէ 800 քիշի տահա Օրլէանտան Յըրանքֆօրթ վաալը օլմուշ տուր:

— Հոկտեմբեր 20 տէ իքի ձիօյիւք արապա գաթարլարը իչլէնտէ

փարիստէն 894 նէֆէր խասթա պուլունտուղու հալտէ Ալէմանեա մէմալիքինէ նապլ օլունուպ, Սթուլկարա շէհրինտէն կէչմիշ օլտուղու վէ պուլունլարըն էքսէրիսի իսհալ վէ եախօտ սըթմա իլլէթինտէն թուլուլմուշ օլուպ եարալըլարը ազ պուլունտուղու վէ շէհրի մէղպուր էհալիսի պուլալապալարը կէօրիւնճէ սուլի թէէսիլինի մուհիպ օլմուշ իտուկի վէ փարիստէն Սթուլկարտա օլան եօլճուլուգ օն կիւն սիւրտիլիւ պիր Ալաման զազէթասընտա մուհարրէր տիր:

— Թիօնվիլի մուհասէրէ իթմէք տէ օլան ֆըգայի ասքերիյէ թարաֆընտան հոկտեմբեր 18 թարիլլէ կազէթ տըր թրէվ զազէթասընա եազըլմըշ տըր: Թարիլի մէղքիւրտէն պիր կիւն էվլէլ Յըրանսըղլար գալեա տան տըշարը պիր հիւհիւմ իթտիլէր իսէ տէ, տէր հալ գալէայա սիւրտիւք: Պիզտէն 15 եարալը պուլունմուշ տուր: Յըրանսըղլարտան տախի եարալըլար վէ խայլի մէվթա վուգուպուլմուշ տուր: Լաքին, կէրի շէքիլտիլէրի վազըթ մէրգումանը պէրապէր կէօթիւրտիւքլէրինտէն, սայըսը մալիւմ օլմամըշ տըր: Պիզտէ մուհասէրէ իչլին ճէսիմ թօքլար պուլունտուգճա, սայըճա ազ պուլունտան Յըրանսըղ մուհաֆըղ ասքերիյէսի շէտիտէն մուհասէրէյէ քեաֆի օլաճագ տըր:

— Յըրանսանըն Լիլ շէհրինտէն եազըլտըղընա կէօրէ, Բրուսիալըլար հոկտեմբեր 23 սապահը Սէն—Բէնթէնի պօշալթմըշլար տըր: Տիւշմէն Ամիէն շէհրի իւզլէրինէ հիւհիւմ վէ մուլաճէլաթը խասիմանէյէ թէշէպալիս իթմէքսիլին Լաօնա տօղրու թօքլանըյօրլար: Բրուսիալըլար, Յէրին մուհասէրէսինի թէրք էյլէմիշլէր տիր:

— Տաշրալարտան թէրաֆըլմըղա պիլտիթտիլէրինէ նաղարէն, Հասուն էֆէնտի թարաֆընտա պուլունտան փափապար, Սէտայը հագիլէթ զազէթասընը ահալինին սաֆտէրուն կիւրիւհինէ մէճանէն տաղըթմագտա իմիչլէր:

— Պաղը սէպէպլէրէ մէպնի, պէօյիւք զաղէթալըղ պիզլարուր հաֆթա իչի չըգաճաղընտան, վապիլէտիյիմիլ մէքթուպուն թիւրքճէ

թէրհիւմէսի, պէօյիւք նուսիտիլ էյլէնէշր օլունաճագ տըր:

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԻԼԵՐ

Լօնտրա 3 նոյեմբեր.
Յըրանսատա ինթիխապաթը ումու, միլէնին իճրասը իչին հալը հազըր պազը գալմագ իւզրէ 25 կիւն միւթալէքէ օլունմասընը Մ. Պիզմարգ թէքլիֆ էյլէմիշ օլտուղու իչիտիլմիշ տիր: Յլօրանսա 4 նոյեմբեր.

Միլլէթ մէճիսի ֆէսիս օլուպ, մէպուսան ինթիխապըն իճրասը նոյեմբեր 20 տէ վուգու պուլաճագ վէ գեկտեմբեր 5 տէ միլլէթ մէճիսի քիւշատ օլունաճագ տըր: Իթալիա վիւքէլասընըն նէշր էյլէտիյի թաթօրթօ սունտա պէյան գըլընտըղընա նաղարէն, միլլէթ մէճիսիին մէշղուլլիլէթի մահալա Բարալըղ մէսէլէսինի թանգիմ վէ իտարէսինին իսլահնալաղըմ կէլէն միւզաքէրաթ վէ գարալընտան իպարէթ օլաճագ տըր:

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

ԳԱՂՂԻԱ ԵՒ ԲՐՈՒՍԻԱ
ՀԱՎԱՏԱՄԱՐՏԻ
1870 Ամին.

Մէղքիւր ըիսալէ վէնէտիլին Ղազար Մանասթըրընտա հաֆթատապիր տէֆա օլարագ, ճիւղ պէ ճիւղ նէշր օլունաճագ տըր: Պուլուն պէշինհի ճիլտինէ գատար կէլմիշ տիր:

Թ Ո Ւ Ղ Թ Կ Ա Թ Ո Ղ Ի Կ Ե Ա Յ
Հ Ա Յ Ո Յ
ՊԱՏՐԻԱՐԳՈՒԹԵԱՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ
Ի պատասխանի թղթոյ Պիոսի, Թ.
Սրբազան քահանայապետին
Հռովմայ

Մէղքիւր էրմէնիճէ ըիսալէ լաթթիքճի աիւքքեանընտա 4 էր դուրուշա սաթթօլլօր:

ՍԱՀԻԳԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼԼՊԵՏՃԱՆ
ՍԹԱՆԳՈՒՆԱ 2Ի2ԷԻ ԲՈԶԱՐԸ ՆՈՒՄԵՐ 45
ՃԷՄԻՅԷԻ ԻԼԷԻՅԷ ԹԱԳԷԱԼԷՍԵՆՅԷ